

Faculty of Letters,
North University Centre of Baia Mare

Scientific and pedagogical internship

**PEDAGOGICAL PROBLEMS
OF FORMING A MODERN SPECIALIST:
THE EXPERIENCE OF THE EU**

February 15 - March 26, 2021

**Romania,
Baia Mare, 2021**

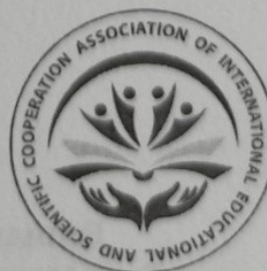
«Pedagogical problems of forming a modern specialist: the experience of the EU» : scientific and pedagogical internship, which was organized by Faculty of Letters with the assistance of Association of International Educational and Scientific Cooperation for scientific of pedagogical schools, of Ukrainian universities on February 15 - March 26, 2021, in Baia Mare, Romania.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Ioan—Mircea FĂRCAȘ - Dean of the Faculty of Letters,
North University Centre of Baia Mare

Facultatea de Litere

CONTENTS

СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН УКРАЇНИ Бакуліна Н. В.	5
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У АСПІРАНТІВ ГАЛУЗІ «ПРАВО» АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Биконя О.П.	13
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ОПЕРАТОРІВ КОНТАКТНИХ ЦЕНТРІВ Дробот О. В.	18
РОЛЬ САНОГЕННОГО МИСЛЕННЯ В ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ВЛАСНОГО ТІЛА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ Лесніченко Н.П.	21
ІНТЕГРАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНЕНЕ НАВЧАННЯ» В ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Й ЛІТЕРАТУРИ Лілік О. О.	25
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «РИТОРИКА» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Підкамінна Л.В.	30
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ХОРОВОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ Сбітнева Л.М.	34

ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ ВОКАЛЬНИХ МЕТОДИК

Сбітнєва О.Ф......39

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ У СВІТЛІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМ

Скорик Т.В......44

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ У ФОРМУВАННІ
УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Товканець О.С......49

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕДІАПРАВА
ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ЖУРНАЛІСТІВ В УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ

Шаркань В. В.54

THE METODICAL SYSTEM OF THE FORMING SINGING SKILLS
OF THE JUINIOR SCHOOLCHILDREN ON THE BASE THE
PRINCIPLE OF THE CONTINUITY

Veligura O. O......59

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВОКАЛЬНИХ МЕТОДИК

Сбітнєва О. Ф.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Інститу-
ту мистецтв,
Київського університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

Майбутній фахівець в галузі освіти повинен бути високо освіченою людиною, яка мусить добре знати історію світової культури, особливо вокального мистецтва. Адже вокальне мистецтво з давніх давен використовувалось як важливий засіб у вихованні.

Питання розвитку вокального мистецтва розглядалися в роботах музикознавців, мистецтвознавців, педагогів-вокалістів Б. Асаф'єва, Л. Астровой, Ю. Келдиша, О. Левашової, А. Кандинського, Т. Ливанової, М. Друскина, Е. Орлової, К. Ковальова, Б. Доброхотова, Н. Листової, В. Багадурова, І. Назаренко, В. Ильїна, И. Левидова, Д. Локшина, М. Львова, К. Никольської-Береговської, А. Никольського, Н. Романовського, А. Серова, С. Смоленського, Н. Успенського, Ф. Шляпина і багатьох інших.

На протязі століть здійснювався активний процес розвитку вокальних педагогічних технологій, принципово нових форм навчання і виховання співацьких голосів. З давніх часів існує значний інтерес до функцій голосового апарату. Ще Ієронім Моравський (XIII ст.) говорить про реєстри у співі, підкреслює при цьому, що грудний голос не повинен чередуватися з горловим. Спів повинно починати з середнього діапазону і зберігати єдність тембру на всьому діапазоні. Він писав: «Голос повинен бути високим, щоб його чули здалеку, ніжним, щоб подобатися слухачам і світлим, щоб наповнювати вуха» [3, с.13].

Починаючи з XVI століття музична література почала збагачуватися творами, в яких поряд з теоретичними роздумами про музику з'являються думки про техніку художнього співу, а також робляться спроби наукового пояснення процесу звукоутворення, викладаються перші методи навчання художньому співу як мистецтву. Найбільш значні з них, які дійшли до нашого часу: роботи Джозеффо Царліно (XVI ст.), Людовіко Цакконі (XVI ст.), Джуліо Каччіні (XVII ст.), Оттавіо Дуранте (XVII ст.), Міхаеля Преторіуса (XVII ст.). З XVII-XVIII століття був відомий метод навчання співу Паризької консерваторії, згодом методика видатного французького співака Гароде, чеського педагога і співака Манштейна, італійського співака і педагога Франческо Ламперті, Енріко Карузо та багатьох інших.

Методичні роботи сучасних авторів В. Антонюк, М. Адулова, В. Вотріной, І. Герсамія, Н. Гребенюк, І. Колодуб, К. Лінклейтера та інших надають можливість ознайомлюватися з тенденціями розвитку вокальних шкіл.

З історії розвитку людської культури відомо, що витoki вокального мистецтва йдуть в давнину і художній спів існував ще до нашої ери у Єгипті, Малій Азії, у Східних державах і в Давній Греції.

З літератури нам відомі імена видатних грецьких співаків – Терпандра (676 г. до н.е.), Стехізора, Ксенокріта, Клеомена, Теона та інших. Але вокальне мистецтво вмирало разом з його носіями, адже навчання здійснювалося виключно емпіричним шляхом. В історії залишились декілька творів, в яких наводяться окремі погляди авторів на професійне вокальне навчання. Так, у Боеція (470-527) є вказівки відносно ролі дихання у співі, його вплив на якість вокального звучання. Також наводиться загальна класифікація голосів.

Маркетто Падуанський (XV ст.) намагався визначити точне місце звучання різних нот. Усі ці факти свідчать про те, що з давніх часів до вокального мистецтва, функцій голосового апарату існував значний інтерес. В XVI столітті Джуліо Каччіні та його послідовник Дуранте Оттавіо вказували на те, що співак повинен усвідомлювати смисл твору, адже це сприяє виконанню технічних прийомів та передається смисл вокального твору слухачам. XIX століття це одна з найбільш значних епох в історії музичної культури. Новий час потребував нового мистецтва, в Європі розвивалося оперне мисте-

цтво – опера буффа, в Італії, комічна побутова опера у Франції, опера «бідних» в Англії, зінгшпіль в Німеччині і Австрії.

Опера та оперний спів народилися в Італії. Італійська музика спиралася на мелодійне багатство народної пісні. Особливими признаками італійської народної музики є співучість її мелодій, наявність танцювальних ритмів. До італійської музики часто зверталися композитори інших країн. З XIII-XIV століть в Італії широко розповсюджуються лауди – одноголосі і багатоголосні піснопіви на мелодії народнопісенного складу.

Зростання музичної культури пов'язане з епохою Відродження – посилювався вплив народної музики, стали створюватися музичні академії, професійні музичні заклади – консерваторії.

В Італії одночасно розвивалися спів, драматична гра, пластичне мистецтво, костюм, грим, міміка – те, що і складає необхідну умову оперного виконавства. З Італії вийшли терміни вокального мистецтва. Там визначилися основні елементи технології оперного співу, такі поняття як теситура, дихання, діапазон голосу, сольфеджування і вокалізація, пасажи, трелі, динаміка звучання, регістри, інтонації.

Історія італійської опери розпочинається з кінця XVI століття, з періоду пізнього Відродження. Епоха Відродження, Ренесанс – час культурного і художнього підйому в Італії.

Основний ідейний зміст епохи Відродження – новий світогляд, в його основі – віра в сили і можливості людини. В епоху Відродження створюються твори Данте, Боккаччо, Петрарки, Верроккьо, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело, Тиціана, Рафаеля та інших.

В 1594 році поет Оттавіо Рінуччині в творчій співдружності з композитором-співаком Якопо Пері написав «Дафну», а в 1610 році з композитором-співаком Джуліо Каччіні створив на міфологічний сюжет музичну драму «Еврідіка».

З моменту створення в кінці XVI століття оперний театр Італії становиться одним з основних осередків національної культури. Народження опери було підготовано усім розвитком італійської музичної культури.

У Венеції працював перший класик опери – Клаудіо Монтеверді (1567–1643). Велике значення в його операх набуває оркестр. На

зламі XVII-го-XVIII-го століття центр оперного мистецтва вже був в Неаполі, де до нього прийшла світова слава, яку приніс Алессандро Скарлатті (1660–1725). Багато композиторів сприяли тому, що Неаполь став оперним центром не тільки Італії, але й всієї Західної Європи. У XVIII столітті стали відомими композитори опери-буффа – Д. Перголезі, Д. Чимароза. Італія манила до себе композиторів, музикантів, співаків із інших країн. Багато з них завершували в Італії свою освіту. Серед центрів музичної професійної освіти виділялась Болонська філармонічна академія, в якій керуючу роль відігравав відомий теоретик Дж. Мартіні (1706-1784).

У витоків французької вокальної школи лежить народна пісня, яка володіє яскраво вираженими національними рисами: ясністю думок, тонкістю лірики. Її характерні особливості – взаємодія слова і музики, визначеність мелодійного рисунку, гнучкість декламації, чітка будова. Як виявлення гуманістичних ідей раннього Відродження, у Франції починають розвиватися світські вокальні жанри – шансон, і також танцювальні і музично-драматичні жанри. Напряма «Нове мистецтво» – («Арт нова») підготувало розквіт багатоголосної пісні – шансона, який став у XV-XVI столітті провідним жанром західноєвропейської світської музики.

Німецька вокальна школа як явище самобутнє і національне сформувалося тільки в середині XIX століття, отримавши своєрідну назву школи примарного тону. Але інструментальний стиль виконання, який характеризує німецьку школу співу, має давні традиції. Його родоначальником став І.С. Бах.

Родоначальником німецької національної вокальної школи, яка отримала назву школи примарного тону, є Фрідріх Шмітт, який не визнавав італійський метод навчання співу» [4].

У XIX столітті йшов активний пошук методів і принципів розвитку вокальної майстерності у Росії. Загальновідомими стали вправи для розвитку голосу М. Глінки та методи розвитку співочого голосу О. Варламова [2]. Були надруковані методичні роботи відомих педагогів Броннікова П., Додонова А., Кржижановського К., Мазурина К., Ніссен-Саломан Г., Кареліна В., Сонки С. та інших.

З часом не стихають суперечки щодо проблем розвитку вокальної культури особистості. Потребують подальших досліджень

питання розвитку співочого дихання, артикуляції, охорони голосу тощо.

Література:

1. Антонюк В. Вокальна педагогіка: Підручник, К., 2007. 198 с.
2. Вотріна В. Мистецтво співу і вокальна методика М.Е. До-нець-Тессейр. – К.:НМАУ ім. Чайковського, 2001 . 230 с.
3. Назаренко И. К. Искусство пения. – М.: Музыка, 1963 г.
4. Львов М. Из истории вокального искусства. -М.:Изд-во Музыка. -1964.-225 с.